

JONGERENWERK OP DORDTSE SCHOLEN

Een preventieve basisvoorziening

R-
NE
WT

@SCHOOL

“Als jongeren kunnen ontdekken wat de beste versie is van hunzelf dan zullen ze sneller op het pad komen dat voor hen is weggelegd.”

Cris

“Je merkt dat je een positieve toevoeging bent voor jongeren, alleen al door aanwezig te zijn en een praatje met ze te maken in de pauzes. Een kleine moeite met een grote impact.”

Lola

“Ik krijg een voldaan gevoel als ik een activiteit op school heb afgerond en blijde gezichten zie bij jongeren.”

Nassira

“Ik raak geïnspireerd door het meidenwerk op school. Het afgelopen jaar hebben we een sterke en mooie band opgebouwd met grote groepen meiden.”

Fartun

“Ik vind het belangrijk om er voor jongeren te kunnen en mogen zijn. Aanhaken op wat er speelt en ze het gevoel geven dat ze gezien en gehoord worden. Iedereen wil erbij horen en zich welkom voelen, daar zorg ik iedere keer voor.”

Annemiek

“Vrij kunnen bewegen tussen de wijk, jongeren en school maakt dat zorg echt ‘op maat’ geboden kan worden.”

Femke

Jongerenwerk in de school als preventieve basisvoorziening. Daar wilden we naartoe in Dordrecht. Het sociale vangnet om jongeren en ouders versterken door zichtbaar aanwezig te zijn en eerder aan te sluiten bij leerlingen en vragen van school.

Jongerenwerkers beheersen de kwaliteit van het kunnen aansluiten bij jongeren. Daarnaast kunnen jongerenwerkers het netwerk in Dordrecht snel bereiken als dat nodig is. Ook zijn ze makkelijk bereikbaar.

Daardoor worden jongeren eerder gezien, gehoord en geholpen. Jongerenwerk kan met haar signalen en kennis van de actualiteit en leefwereld van jongeren bijdragen aan een positief schoolklimaat. Jongerenwerk kan kennis delen met school en draagt bij aan het voorkomen van uitval en verzuim. We doen dit door aanwezig te

zijn op en rond scholen, door activiteiten gericht in te zetten en door lichte ondersteuning te bieden.

We bouwen met onze partners in Dordrecht verder aan een positief sociaal vangnet om scholen heen. Zodat elke kind en elke jongere in Dordrecht gemakkelijk toegang heeft tot een maatje, tot ondersteuning of een luisterend oor.

In dit boekje laten we jongeren, collega's en scholen aan het woord over onze inzet van de afgelopen 2 jaar. We zijn er trots op!

Floor van Berkel
Manager R-Newt

SAMEN KOM JE VERDER

R-Newt is het jongerenwerk van ContourdeTwern en is daar waar jongeren en kids zijn. Op straat, op scholen, in jongerencentra en online. R-Newt helpt talenten ontwikkelen, is actief en aanwezig in de wereld van jongeren en kinderen en pakt problemen preventief aan. Zo helpen de jongerenwerkers mee aan meer veiligheid op straat. Talentbenadering is de basis. R-Newt haalt het beste in jongeren naar boven en helpt ouders hen (beter) begrijpen. Meebewegen met jongeren en dus met de actualiteit staat hierbij centraal. En daar zijn ze goed in!

Jongerenwerker Sjors van Reeuwijk is een bekend gezicht voor diverse partners en op vele scholen in de streek Drechtsteden. Hij heeft niet alleen contact met het Stedelijk Dalton Lyceum en het Insula College Leerpark, maar ook met Yuverta, het Da Vinci College Leerpark, het samenwerkingsverband Zorg, Onderwijs en Werk (ZOW) Da Vinci College en het Sociaal Wijkteam Dordrecht/OK-coaches. Vanaf komend schooljaar voegt hij nog twee scholen toe aan zijn al omvangrijke portefeuille: het Insula College Koningsstraat en het Da Vinci College locatie Trompweg maken dan nader kennis met hem. Hoog tijd dat jullie dat ook doen!

Sjors: "Ik ben zo'n tien jaar werkzaam in het jongerenwerk en sociaal werk en ben tussendoor vier jaar woonbegeleider geweest. Hierdoor heb ik mijn vaardigheden als individueel begeleider en coach goed kunnen uitbreiden en toepassen. Daarnaast ben ik zeven jaar actief werkzaam geweest in de muziek- en evenementenindustrie en nog steeds ben ik parttime muzikant. Een heel andere tak van sport!"

"Ik moet bekijken hoe we alle scholen kunnen ondersteunen. We hebben, helaas, nog steeds maar een beperkt aantal uren per school te besteden.

DRUKKE AGENDA

Er is veel te doen, en daarmee heeft Sjors het erg druk. "Op dit moment ben ik bezig met het voorbereiden en afstemmen van de introductiemaand die na de vakantie start. In principe werken we met een vaste kern op alle scholen, maar met de extra scholen die we gaan ondersteunen, moet ik bekijken hoe dit te doen. We hebben, helaas, nog steeds maar een beperkt aantal uren per school te besteden. En dan heb ik het nog niet over de vrijetijdsbesteding buiten school, waarvoor wij ook activiteiten organiseren," legt hij uit.

GERICHTE INZET

Op dit moment ziet Sjors vooral een verschuiving in zijn werkzaamheden van een uitvoerende rol (als presente jongerenwerker) naar een meer coördinerende rol. Hij vertelt: "Ik oriënteer

me op dit moment vooral. Dit betekent dat ik zelf naar partners of scholen ga om de situatie daar te bekijken en op te halen welke vraag er ligt. Op basis daarvan kan ik bepalen welke van onze thema's aansluiten, bijvoorbeeld coaching, weerbaarheid en grensoverschrijdend gedrag, gecombineerd met een individuele of een groepsaanpak. Bij bijvoorbeeld grensoverschrijdend gedrag zijn we present in de pauzes of coachen we in de klassen of bij specifieke doelgroepen. Wanneer ik de vraag heb opgehaald, bekijk ik welke collega's kunnen op basis van hun beschikbare tijd en expertise. In sommige gevallen laat ik ook de wijkjongerenwerker aansluiten."

ROLVERDELING

Het aantal mensen dat wordt ingezet op een school is afhankelijk van de grootte van de school. Op de Hans Petrischool lopen vier R-Newt-collega's rond en ook op Yuverta is een groot team present. Sjors bemoeit zich vooral met het soort activiteiten dat per school wordt aangeboden, maar zou dat het liefst loslaten, zodat hij behoeftes op andere locaties kan peilen en zo het jongerenwerk steviger op de kaart kan zetten. "Op dit moment bevind ik me in een spagaat. Ik moet rollen verdelen tussen collega's, maar wil het 'doen' eigenlijk ook niet helemaal loslaten."

Om te zien hoe hij beide kan realiseren zonder het een direct belangrijker te maken dan het ander is hij een test gestart bij Yuverta. Hij heeft Next-up-coach en R-Newt@school-collega Lola en R-Newt-collega Ismail gevraagd zich bij hem aan te sluiten, zodat hij zijn aandacht kan richten op wat hij leuk vindt om te doen: lessen invullen. Dit betekent dat hij activiteiten waarbij hij betrokken is langzaam naar Lola en Ismail verschuift en bekijkt hoe zich dat ontwikkelt. "De bedoeling is uiteindelijk om de school los te laten en verder te gaan. Idealiter neemt Lola Yuverta over zoals collega Fartun het Stedelijk Dalton Lyceum onder haar hoede heeft."

ONNODIGE ONZICHTBAARHEID

De onzichtbaarheid van het jongerenwerk is hem een doorn in het oog. Deze onzichtbaarheid is onnodig en begint al bij de rol van de gemeente. Als jongerenwerk moeten we nu heel veel verantwoording afleggen zonder concrete samenwerking, een concreet rapport. We maken wel werkafspraken met de scholen waar we komen, zichtbaar op papier, maar gemiddeld zijn we er maar een dag per week. Het feit dat we onvoldoende zichtbaar zijn, heeft dus ook te maken met de geboden faciliteiten", zo licht hij toe.

"Het feit dat we onvoldoende zichtbaar zijn, heeft dus ook te maken met de geboden faciliteiten."

En vervolgt: "Wat je wilt bereiken bij jongeren is een structurele verandering van gedrag, voortkomend uit onze inzet. Een eigen locatie is hierbij wat mij betreft een must. Je wilt het liefst niet alleen binnen een school je expertise inzetten, maar juist buiten die leer(park)structuur. Dat verhoogt de zichtbaarheid. Het jongerenwerk is helaas nog altijd een niet-begrepen tak van sport in hulpverleningsland. Maar het is geen hulpverlening! Dat imago kleeft aan ons, maar is niet terecht. De afgelopen jaren zijn we vooral present geweest op straat en in de wijken, maar die rol verandert.

Daarnaast hebben wij naar jongeren toe niet per se een agenda. Dat is voor scholen lastig, want alles wat zij doen heeft een agenda. Als jongerenwerker wil je het liefst gewoon binnenlopen en bekijken wat jongeren willen leren in plaats van hen op te leggen wat ze moeten leren. Ik zou veel liever inzetten op thema's en cursussen."

"Het jongerenwerk is helaas nog altijd een niet-begrepen tak van sport"

WENSENLIJST

Hij is (positief) kritisch en realistisch. Er staan voor de toekomst twee wensen op zijn lijstje. "Eén: ik wil de pilot R-Newt@ school voortzetten met minimaal hetzelfde aantal uren. En meegenomen worden in het basisjongerenwerk. Daarbij moet onze inzet passen bij de schoolperiode: tijdens deze pilot staan we een jongere maar twee jaar bij, je wilt er liever ook zijn tijdens de in- en uitstrooperperiode, dus gedurende de hele schooltijd. Om dit te bewerkstelligen is de stem van het onderwijspersoneel heel hard nodig! En twee: ik wil dat we als jongerenwerkers goed werk laten zien dat wat te weegbrengt in het onderwijssysteem. Onze inzet past niet in het huidige, vastgeroeste onderwijs- en uursysteem. Wij gaan voorbij aan de hokjesgeest." Waarvan akte.

"Om een jongere langdurig bij te kunnen staan, is de stem van het onderwijspersoneel heel hard nog!"

"DIE LEERPLICHT WAS VOOR MIJ ECHT EEN PRESSURE"

Kasandra (18)
ROC Da Vinci College

Kasandra kwam in september 2021 terecht bij R-Newt@school, omdat ze veelvuldig spijbelde. "Ik was bijna niet op school. De absentie was heel groot." De zorgcoördinator van de entree-opleiding had in de gaten dat het niet goed ging met Kasandra, zowel thuis als op school. Daarom bracht ze haar in contact met jongerenwerker Femke. Een van de eerste dingen die de individueel begeleidster voor het meisje deed, was een fiets regelen. Kasandra woont namelijk niet in Dordrecht. En bij haar thuis hebben ze heel weinig te besteden. Er was geen geld voor openbaar vervoer en ook niet voor een fiets. Het toen 17-jarige meisje kón daardoor niet eens naar school. Het volgende doel was een BBL-opleiding en een bijbehorende werkplek vinden voor Kasandra. Dan hoefde ze nog maar één dag in de week naar school.

"Er wordt altijd gezegd: je móet naar school. Maar veel jongeren hebben mentale problemen. En dan gaat het op school ook niet goed. Ik weet nu dat je hulp moet vragen. Laatst had ik mijn coach na een tijdje weer aan de telefoon. Ik heb meteen gezegd waar ze me mee kan helpen."

VEILIG THUIS

Kasandra, haar moeder en haar gehandicapte zusje leefden onder één dak met een gewelddadige vader en echtgenoot.

Jongerenwerker Femke stond meteen in de startblokken om zo veel mogelijk hulp te organiseren. Dat begon met een gesprek met Kasandra's moeder. In tegenstelling tot het meisje zelf, spreekt zij geen Nederlands. Dus nam Femke een Poolse tolk mee, plus iemand van het wijkteam. Er werd contact gelegd met Veilig Thuis en met het Centrum voor Poolse Gezinnen. Op de vraag of het nu beter met haar gaat, antwoordt Kasandra met een aarzelend 'ja'. "Mijn vader is gelukkig weg thuis. En die Poolse Gezinnen gaven echt goede hulp."

GEHANDICAPT ZUSJE

Kasandra is gestopt met de BBL-opleiding en zoekt nu een parttimebaan. "Want zonder werk kun je geen hypotheek aanvragen of een auto kopen." Fulltime werken gaat niet, omdat ze voor haar zwaar gehandicapte zusje zorgt. Zo gaat ze twee keer per week met haar zwemmen. Voor die zorg krijgt Kasandra inkomsten uit een PGB.

Haar coach doet er niet moeilijk over dat Kasandra met de BBL-opleiding is gestopt. Femke heeft tegen haar gezegd: 'Dat je nu niet naar school gaat, wil niet zeggen dat je nooit meer gaat.' Het meisje is haar daar dankbaar voor. "Je bent echt een voorbeeld voor mij", zegt ze tegen Femke, die bij het interview aanwezig is.

Kasandra is blij dat ze nu 18 jaar is en niet meer naar school hoeft. "Die leerplicht was voor mij echt een pressure." Maar toen Femke samen met LVS (Leerplicht en Vroegtijdig Schoolverlaten) aan Kasandra's verzuim ging werken, was de druk eraf. "Toen werd het anders, rustiger." Op de vraag of ze leeftijdsgenoten R-Newt@school zou aanraden, zegt het meisje gevat: "Ik zou dat kunnen zeggen, maar of ze luisteren?"

SAMEN WERKEN AAN SAMENWERKEN

Vanuit de pilot R-Newt @school werken we preventief en actief op scholen. We verbinden zorg en onderwijs met elkaar, onze vindplek is de school. Inmiddels mogen we de positieve conclusie trekken dat een groot aantal scholen de meerwaarde van de inzet van jongerenwerkers binnen de school ziet en de samenwerking wil formaliseren. Dit betekent dat de pilot en tijdelijke projecten stoppen en we met elkaar zoeken naar een duurzame samenwerking, maar bijvoorbeeld ook naar een vaste locatie voor het jongerenwerk. Hierover praten we onder andere met het Stedelijk Dalton Lyceum en het Insula College.

Het Insula College gaat uit van wat elke leerling bijzonder maakt en stimuleert

hen op zoek te gaan naar hun eigen talenten. Zowel binnen als buiten de school, met behulp van een docent óf via digitaal lesmateriaal. Met drie locaties in Dordrecht biedt de school onderwijs aan vmbo-, mavo-/havo- en havo-/vwo-leerlingen.

Sinds vorig jaar zijn op de locatie Leerpark (vmbo) jongerenwerkers van R-Newt aanwezig om contact met leerlingen te leggen en hen op een laagdrempelige manier ondersteuning te bieden in hun ontwikkelingen naar volwassenheid. Zorgcoördinator Inge Verboom en Projectleider Ondersteuningsteam Plus Dafni Kerpitzis volgen hun activiteiten op de voet. We spreken hen over hun bevindingen.

MEERWAARDE JONGERENWERK

Inge: "Ik zie de meerwaarde van het jongerenwerk heel duidelijk. Ik heb een achtergrond in de jeugdhulpverlening en zie dat zij in staat zijn op een laagdrempelige manier met jongeren in contact te komen. Vaak op veel eenvoudigere wijze dan wij dat kunnen. Bovendien hebben ze een groot aanbod aan activiteiten, waardoor er altijd wel iets aangeboden kan worden dat een jongere aanspreekt."

"Jongerenwerkers zijn in staat op een laagdrempelige manier met jongeren in contact te komen. Vaak op eenvoudigere wijze dan wij dat kunnen."

STARTEN IN CORONATIJD

R-Newt startte op het Insula College in coronatijd. Een uitdaging, schetst Dafni: "We constateerden meer problemen op sociaal vlak. Eenzaamheid, het gebrek aan écht contact en begeleiding eisten hun tol. Als zorgteam hadden we het drukker dan ooit, dus de jongerenwerkers waren meer dan welkom. Het was voor ons een prettig idee dat we een beroep op hen konden doen om een positieve impuls te geven." Het bleek geen makkelijke taak. Inge blikt terug: "Vorig jaar bestond uit aftasten. Het is voor ons niet goed duidelijk geworden wat zij nu concreet voor ons, maar zeker ook voor onze leerlingen konden en kunnen betekenen. We hebben hier een aantal keer over gesproken en vooral heel veel vragen gesteld. Het contact verloopt goed en is heel prettig, maar de inspanningen en resultaten mogen nog veel zichtbaarder worden."

Dafni vult aan: "Er zijn tal van mooie ideeën waar we heel enthousiast over zijn, maar het concretiseren ervan is nog lastig. De ontwikkeling verloopt traag, maar soms is er actie op momenten dat we het juist niet verwachten. Een hoogtepunt is wel de themasessie Social Media waar ze onlangs bij betrokken waren. Dat was hartstikke leuk en leerzaam met enthousiaste feedback. Hopelijk is het een opmaat naar heel veel successen dit jaar!"

SUCCESSEN BOEKEN

Voor nu hopen Inge en Dafni vooral dat de plannen concreter worden. Hierbij helpt het als binnen de school duidelijk is wat de jongerenwerkers doen en waarvoor je als leerling bij hen terecht kunt. Inge geeft aan dat ze meer duiding verwacht. "Ik hoop dat ze de juiste modus kunnen vinden om vooral proactief te acteren, organiseren en evalueren. We hebben bijvoorbeeld gesproken over kickboksessies voor een van onze leerlingen, maar die zijn helaas nog niet van de grond gekomen. Voor een andere leerling is er wel heel veel energie gestoken in de organisatie van een buitenschoolse activiteit. Dat was heel gaaf en we merken dat hij nu veel beter in zijn vel zit. Dat willen we vaker ervaren!"

"Succesvolle activiteiten met positieve resultaten, dat willen we vaker ervaren!"

SAMEN WERKEN AAN SAMENWERKEN

Om werkzaamheden concreter te maken, is een aantal afspraken gemaakt dat bij aanvang, tussentijds en na afloop wordt geëvalueerd. Dafni: "Het is voor ons belangrijk te weten wat ze gaan doen. Hierop kunnen wij namelijk ook anticiperen en bepalen wat er vanuit ons team wordt verwacht en wie daarvoor verantwoordelijk is. Zo hadden we vorig jaar een leerling in het vizier die wat persoonlijke ondersteuning kon gebruiken."

Toen we dit aan R-Newt doorgaven, hebben ze dit meteen opgepakt en de leerling gedurende de rest van het jaar begeleid. Met positieve resultaten. We moeten samen werken aan samenwerken.”

“We moeten samen werken aan samenwerken.”

Een van de initiatieven vanuit het Insula College is een koppeling met bureau HALT. Hier wordt strafbaar gedrag onder jongeren aangepakt, zonder dat de jongere een strafblad krijgt. Letterlijk een tweede kans dus. Inge: “Wij denken dat het heel waardevol is als ‘onze’ jongerenwerkers het contact met HALT in stand houden. Beide partijen kunnen vanuit hun expertise een verschil maken in het gedrag van en de keuzes die jongeren maken wanneer zij met HALT in aanraking komen met een – hopelijk – blijvende verandering als gevolg.”

WENSENLIJSTJE

Zowel Inge als Dafni hoopt dat volgend jaar een beter jaar wordt voor de jongerenwerkers en de impact die zij op het Insula College kunnen maken. Hun wensenlijstje is kort, eigenlijk is het meer aan aantal tips dat gedeeld wordt. “Zorg voor een duidelijke profilering, wees proactief, maak werkzaamheden zichtbaar en concretiseer wat wordt afgesproken of toegezegd. We willen meer actie(s), wat overigens ook nodig is voor het verkrijgen van de benodigde subsidies!” Om vervolgens nogmaals te herhalen: “Het contact is echt prettig, we zien en weten de meerwaarde, nu moet dat nog in de praktijk beter zichtbaar worden.”

Inmiddels heeft het gesprek tot het formaliseren van de samenwerking plaatsgevonden. Afspraken over de te verrichten werkzaamheden en wederzijdse verwachtingen zijn uitgesproken. Ook kijkt het R-Newt-team naar mogelijkheden om binnen de uren meer impact te maken door bijvoorbeeld met partners op de juiste momenten meer zichtbaar aanwezig te zijn op het Leerpark.

“Het contact is echt prettig. We zien en weten de meerwaarde van jongerenwerk!”

“PRATEN HELPT. ANDERS BLIJF IK ER MAAR MEE RONDLOPEN”

Robert (14),
Yuverta vmbo

Aan het woord is Robert (14). Hij is een vlotte prater die makkelijk contacten legt. Hij vertelt over de kennismaking met de jongerenwerkers van R-Newt. “Ik zat in de tweede en zag in de pauze een paar mensen staan die ik nog niet eerder had gezien. Ze hadden shirts aan van R-Newt. Ik ben gewoon op ze afgestapt en heb gevraagd waarom ze hier kwamen. Ze waren wel aardig en sindsdien ging ik er vaker heen voor een praatje. Op een gegeven moment zat ik met achterstanden in het huiswerk. Daar hadden we het over en toen zeiden ze: ‘Laten we er even samen voor gaan zitten’. Voor je het weet is het dan al gedaan. Dat was geweldig, want toen ik thuiskwam had ik daarna lekker alle tijd om te gamen.”

“De mensen van R-Newt beschouw ik een beetje als mijn vrienden. Ik kan altijd bij ze terecht en ze helpen me met problemen. Het gaat ook steeds beter met me op school. En ik krijg steeds vaker complimentjes van de leraren.”

COMPLIMENTEN

Robert constateert dat zijn gedrag op school door de contacten met R-Newt veel beter is geworden. “Ik zal het maar gewoon zeggen: in de eerste en tweede was ik hier op school gewoon een vervelend probleemkind. Maar Sjors, Lola, Ismail en Mo hebben me er een paar

keer op gewezen dat het echt niet oké is om vervelend te doen tegen de leraren. Daarom heb ik mijn gedrag aangepast. En het mooie is dat het nu allemaal beter gaat. Ik krijg ook steeds vaker complimenten van leerkrachten. Dat ik het prima heb gedaan.” Ook bij persoonlijke problemen zoekt hij zijn ‘maatjes’ van R-Newt op. “Als mijn ouders ruzie hebben bijvoorbeeld. Dan zien ze me een beetje duf rondlopen op school en vragen ze meteen wat er aan de hand is. En dan praten we erover. Dat lucht op. Het is niet goed voor me om al die problemen op te houden. Dan blijf ik er maar mee rondlopen.”

Robert doet ook graag mee met de activiteiten van R-Newt. Het voetballen op maandag in de gymzaal is populair. Maar hij is ook een keer mee geweest naar een andere school, waar bubble-voetbal werd georganiseerd. “Dat was hartstikke leuk. Je zit in zo’n grote opblaasbal en moet dan proberen te voetballen. Ik zie dat sommige andere jongens de straat op gaan en roken en drinken. Dan is dit toch veel beter?”

KARATE EN KICKBOKSEN

Acht jaar lang zat Robert op karate en daar bereikte hij diverse internationale toernooien mee. Zo kwam hij in Duitsland, een paar keer in Frankrijk en in Spanje. Kort geleden switchte hij naar kickboksen. “Daar wil ik nu de allerbeste in worden. Maar ik wil ook op school blijven. Want je moet toch een andere optie hebben, als het met de sport niet lukt. Door de gesprekken met de mensen van R-Newt weet ik nu echt wel dat ik door wil met school. Het mbo en misschien het hbo. Daarna wil ik graag de beveiliging in. Dat lijkt me mooi werk.”

“HET IS FIJN IEMAND TE HEBBEN OM MEE TE PRATEN”

Flora (19),
ROC Da Vinci College

Flora (19) volgt sinds februari 2022 de opleiding bouwen en wonen. Ze wil graag meubelmaker worden. Een van haar docenten had de indruk dat Flora wel wat hulp kon gebruiken en bracht haar in april van dit jaar in contact met Annemiek. “Ik zei meteen ‘ja’ toen me werd gevraagd of ik een coach wilde.”

Een paar weken later hadden Flora en Annemiek hun eerste ontmoeting, op het schoolplein. “We hebben het over een brief van de rechtbank gehad”, vertelt Flora. Ze bleek een betalingsachterstand van een maand te hebben bij een zorgverzekeraar. Doordat de aanmaningen op haar oude adres binnenkwamen, liep het bedrag snel op.

“Precies op dat moment kwam Annemiek in mijn leven. En daarna heeft ze me heel goed geholpen.” Het geld dat de betalingsachterstand haar kostte, had Flora eigenlijk willen besteden aan nieuwe kleren. Dus nam de coach haar mee naar de kringloopwinkel, waar ze voor een paar tientjes klaar was.

STAGEADRES

Flora is heel blij dat ze individuele begeleiding krijgt van Annemiek. “Iemand die volwassen is en meer weet van het leven dan ik.” Haar moeder woont nog in haar geboorteland Hongarije. En haar vader heeft zo z’n eigen problemen. “Het is fijn iemand te hebben om mee te praten. Een goed luisterend oor. Dat heb ik vaak nodig.” Samen met haar vader en haar broer woont Flora in een kleine eenkamerwoning. Ze zou heel graag verhuizen. Maar het is lastig andere woonruimte te vinden, ondanks de hulp van haar coach. “Annemiek stuurt me regelmatig tips.”

Ook een stageadres vinden is moeilijk. Flora houdt erg van houtbewerking. Daarom had Annemiek het Dordrechts Museum benaderd, waar Flora zou kunnen werken aan de museumboot. Bovendien was er vlakbij een B&B waar het gezin mogelijk terecht kon. Maar het museum bleek geen erkend stageadres. Gelukkig heeft het 19-jarige meisje nu twee nieuwe opties, één via een docent en één via haar coach.

“Ik ben vroeger veel gepest. Daardoor heb ik geen honderd procent zelfvertrouwen. Als ik op school door de gang liep, keek ik de hele tijd naar de grond. Annemiek van R-Newt heeft me geleerd mijn hoofd rechtop te houden. Dat helpt. Zo krijg je ook makkelijker contact met mensen.”

PICTURE THIS

Annemiek houdt Flora ook op de hoogte van de activiteiten die R-Newt op school organiseert. Tot nu toe is het er nog niet van gekomen om deel te nemen. Dat komt mede doordat Flora in Rotterdam woont. “Er zitten leuke activiteiten bij. Picture this leek me wel wat. Een fotoshoot, daar houd ik van.”

Zolang Flora op het Da Vinci College zit, blijft Annemiek haar individueel begeleidster. Ook tijdens de zomervakantie hadden de twee regelmatig contact. “Ik was in Hongarije en stuurde haar af en toe een fotootje, bijvoorbeeld toen mijn haren net waren geknipt”, vertelt Flora. Het 19-jarige meisje kan het leeftijdsgenoten zeker aanraden om contact te zoeken met de mensen van R-Newt. “Maar je moet niet verwachten dat je coach alles voor je kan oplossen. Het is ook maar een mens.”

“DANKZIJ R-NEWT ZIT IK OP SCHOOL LEKKERDER IN MIJN VEL”

Jokke (15),
Yuverta vmbo

Jokke (15) liep twee weken stage bij R-Newt. In die periode maakte hij kennis met allerlei kanten van het jongerenwerk in Dordrecht. Hij ging mee naar een andere school, maar ook mee met jongerenwerkers de straat op. “Ik vind het heel bijzonder wat ze doen. Dan gaan we naar plekken waar probleemjongeren bij elkaar komen. Ze gaan het gesprek aan en de jongeren krijgen vertrouwen in de mensen van R-Newt. Zo ging het bij mij op school ook. Ze komen heel makkelijk in contact met jongeren, bijvoorbeeld door een potje voetballen te organiseren. Daar deed ik dan ook aan mee.”

DANSEN VOOR DOVE JONGEREN

Tijdens de stage leerde Jokke de diverse kanten van het jongerenwerk in Dordrecht kennen. Hij nam een kijkje op kantoor, at mee met de collega's en bezocht een gameavond. Uiteraard mocht hij zelf ook meegamen. “Bijzonder was ook een dansavond voor dove jongeren. Jongerenwerker Sjors en zijn collega's doen van alles om met jongeren in contact te komen en ze zo goed mogelijk advies te geven. Dat is heel mooi werk.”

Jokke neemt deel aan de meeste activiteiten die R-Newt op Yuverta organiseert. Zoals het voetballen in de pauze, op maandag. Een enorm populaire activiteit, waar veel mensen aan meedoen. Jokke gaat zelf inmiddels ook graag naar de game-avonden. “Die beginnen om half zes en dan kun je er een uur of twee terecht. Je kunt er gamen, maar je praat ook met mensen en leert er nieuwe vrienden kennen.”

SAMEN EEN OPLOSSING ZOEKEN

Jokke vindt dat het contact met R-Newt hem veel goeds heeft gebracht. Hij legt uit dat hij nu veel beter met conflicten kan omgaan. “Ik was zelf vroeger ook wel een

boefje. Problemen met leerkrachten en op school. Soms ging ik te ver. De mensen van R-Newt hebben me echt geholpen om daar verandering in te brengen. Bijvoorbeeld toen ik een keer problemen had veroorzaakt in de les. Op aanraden van Sjors ben ik toen met de mentor gaan praten.

“Ik zocht al een tijdje naar een stage, maar het was niet makkelijk om iets te vinden dat me leuk leek. Toen dacht ik aan de mensen van R-Newt, want die zijn altijd bereikbaar. Dus ik ben op ze afgestapt en heb gewoon maar gevraagd of ik bij hun stage kon doen. En dat was geen probleem. Ze zijn het meteen voor me gaan regelen.”

We hebben samen een oplossing gezocht. En zo gaat het wel vaker. Als ik me niet lekker voel, kan ik altijd bij ze terecht. Ze luisteren en kunnen vaak helpen. Dankzij R-Newt zit ik op school lekkerder in mijn vel en is het beter op school. Ik heb geleerd dat ik, als het een keer fout gaat, niet altijd maar door hoeft te gaan. Ik kan ook mijn gedrag aanpassen en dat helpt, dan reageren mensen anders. Dan willen ze wel helpen. Het is wel fijn, want ook de leerkrachten zeggen dat ik veel ben veranderd. En ik weet nu dat ik straks in mijn beroep zelf ook mensen wil helpen. Misschien het jongerenwerk, misschien iets anders, dat weet ik nog niet.”

Het praktische Stedelijke Dalton Lyceum VMBO is de openbare Daltonschool in Dordrecht. Hier ontdekken leerlingen samen met het docenten- en ondersteuningsteam wat zij leuk vinden om te doen en waar zij goed in zijn. Iedereen mag zichzelf zijn, en wordt in staat gesteld alles uit zichzelf te halen in een veilige omgeving.

Caroline van der Woude is sinds drie jaar locatiedirecteur. Hiervoor was ze negen jaar als directeur en docent werkzaam in het speciaal onderwijs en vier jaar als afdelingsleider op een mavo. Toen ze op zoek ging naar een nieuwe directeursfunctie koos ze bewust voor de kleine vmbo-school. Sinds vorig jaar juni zijn de jongerenwerkers van R-Newt 'in huis'. "Een aanwinst", vindt Caroline.

SAMEN STERK(ER)

KENNISMAKING

"Ik ben hier eigenlijk 'chef alles'", vertelt Caroline. "De volledige locatie valt onder mijn leiding en ik weet dus ook graag van de hoed en de rand. Zowel wat de school an sich betreft als het welbevinden van onze leerlingen." Het jongerenwerk is op haar pad gekomen door contact met de zorgcoördinator van het Insula College. Beide scholen constateerden diverse problemen binnen hun muren, dus werd besloten dit samen op te pakken. Caroline: "Wij worstelden met name met leerlingen die na hun schooldag niet naar huis gingen, maar bleven hangen. Dat zorgde voor overlast. Een lastige situatie, want in veel gevallen wisten we ook dat ze bleven hangen, omdat ze thuis niet op de juiste plek waren. Dit schuurde enorm: je wil van de overlast af, maar je wil ze ook niet wegsturen naar een plek waar ze zich niet prettig voelen of zich vervelen." Het probleem werd aangekaart bij de jongerenwerkers met de vraag mee te denken over een zinvolle besteding.

Ze vertelt: "Het meidenwerk heeft in Dordrecht inmiddels een behoorlijk stabiele basis en de groep die meedoet groeit nog steeds. Ondanks dat het idee leeft dat er voor jongens voldoende te doen is, vind ik dat dit niet zo is. Maar het is wel nodig! Helaas constateren we ook dat we met een enorm talentekort kampen wat bijvoorbeeld meer sporten en het organiseren van sportactiviteiten echt in de weg zit."

SAMENWERKING FORMALISEREN

Caroline beaamt dat de jongerenwerkers gestart zijn in een lastige periode. "Het is een enorme uitdaging om te starten in coronatijd. Wat kan en mag en hoe geef je de samenwerking met ons en de jongeren vorm? Ik wil dit jaar daarom de samenwerking formaliseren en er meer lijn in brengen. Samen afspraken maken over hun bijdrage en de resultaten. Dat schept duidelijkheid voor ons, maar zeker ook voor hen en dat komt hun inzet absoluut ten

goede. Bovendien wil ik vanuit mijn rol en persoon écht contact, nu verloopt dat vooral via de zorgcoördinator."

"Ondanks dat het idee leeft dat er voor jongens voldoende te doen is, vind ik dat dat niet zo is. Maar het is wel nodig!"

JONGERENWERK ALS VAST ONDERDEEL

De meerwaarde van het jongerenwerk is voor Caroline heel duidelijk en dit wil ze ook in beeld brengen voor collega's. "Ik wil zoals eerder gezegd echt de lijnen uitzetten. Het jongerenwerk is nu nog geen vast onderdeel van de school, maar er meer 'ingegroeid'. Ik zou de jongerenwerkers graag een vaste plek bieden binnen ons team en gebruikmaken van de kruisbestuiving. We hebben een goede ondersteuningsstructuur, waarbij de mentor in veel gevallen leidend is. Wanneer hij niet kan, wil je actie vanuit de tweede of derde lijn. Daar zie ik het jongerenwerk dan ook: liefst in de tweede, maar eventueel in de derde lijn. Het is nu vaak een zoektocht naar informatie: hoeveel wordt er nu gebruik van gemaakt, door wie, etc. Aan de andere kant signaleren zij misschien wel problematiek die wij nu niet opmerken. Als onderwijsteam en ouder(s) loop je altijd achter de feiten aan. Een jongerenwerker brengt beter in beeld wat er gebeurt."

"Ik zou de jongerenwerkers graag een vaste plek bieden binnen ons team en gebruikmaken van de kruisbestuiving."

BOODSCHAP VOOR DE GEMEENTE

Voor de gemeente heeft Caroline een duidelijke boodschap wat de inzet van het jongerenwerk betreft. "We hebben leerlingen op het Dalton die drie, soms wel vier culturen moeten 'handelen': de schoolcultuur, straatcultuur, de cultuur thuis en soms ook nog de cultuur meegenomen vanuit het moederland. Dat geeft wrijving en biedt weinig ruimte om zo te functioneren dat je er zelf verder mee kunt. Ik vind het heel fijn dat er een laagdrempelig contact is met wie deze jongeren kunnen praten en die in staat is al deze culturen te verbinden. Voor de duidelijkheid: het gaat hier niet om een groep met enorme problemen, maar een groep die zelf worstelt. De begeleiding kan in eerste instantie minimaal zijn, maar we hebben ze in ieder geval in het vizier. Daarom wil ik het jongerenwerk integraal onderdeel maken van ons onderwijs. Je hebt voor een hulptraject nu vaak directe toestemming van de ouders nodig, een jongerenwerker kan zelf in contact komen en dat wordt vaak als prettiger en laagdrempeliger ervaren. En zo werkt het andersom ook: constateren zij problematiek die ze zelf op kunnen pakken, ontlast dat de OK-coach die hier anders mee in aanraking zou komen."

"Een jongerenwerker kan zelf in contact komen en dat wordt vaak als prettiger ervaren."

"Het jongerenwerk heeft echt ruimte nodig in de letterlijke zin van het woord."

Om te eindigen met: "Het jongerenwerk heeft echt ruimte nodig in de letterlijke zin van het woord. Hun (spreek)kamer en activiteitenruimtes moeten niet in een school gehuisvest zijn, dat is absoluut niet de goede omgeving om de laagdrempeligheid waarmee ze jongeren voor zich winnen goed te kunnen tonen. Geef ze een eigen plek op het Leerpark waar ze hun stempel op kunnen drukken en van waaruit ze hun activiteiten kunnen ontplooiën. Daar zou de gemeente zich op moeten focussen wat mij betreft."

KENNIS DELEN IS MACHTSVERHEFFEN

Om jongeren te begeleiden en ondersteunen om het beste uit zichzelf te halen, wordt niet alleen een beroep gedaan op het zorg- en onderwijsteam van de school, maar bijvoorbeeld ook op het sociaal wijkteam.

We spreken met schoolmaatschappelijk werker Alex Hollaar, gekoppeld aan het Dalton College locatie Leerpark. Hij maakt deel uit van een team van 18 personen dat over de scholen in Dordrecht is verdeeld en werkt intensief samen met jongerenwerkers van R-Newt.

"Ik zie mezelf als verbindingfunctionaris tussen het onderwijs en de zorg. Jongeren komen bij mij met problematiek waar ze zelf geen vat op krijgen of iets aan kunnen doen. Denk aan echtscheiding en huiselijk geweld, maar ook aan worstelen met seksuele geaardheid en faalangst. Allemaal uitdagingen, waardoor een jongere op sociaal-emotioneel vlak kan vastlopen. Ik kan ingezet worden door de mentor van een leerling, door de ouders, de zorgcoördinator of de leerling zelf. Ook jongerenwerkers kunnen ons inzetten of mee laten denken als zij iets zorgelijks hebben signaleerd."

SAMENWERKING

Het contact met R-Newt ontstaat wanneer een jongere zijn traject met Alex heeft doorlopen of wanneer er geen opgeschaalde hulp nodig is, maar er wel wat speelt en Alex denkt dat de jongere baat heeft bij het jongerenwerk. Is dat het geval, dan neemt Alex contact op om de door hem geconstateerde problematiek te delen. In overleg wordt bepaald welke jongerenwerker de casus of het signaal het beste op kan pakken. "Jongeren komen bij mij terecht via een signaal afkomstig uit bijvoorbeeld het zorgoverleg van de school of uit zichzelf. Er hangen posters in de scholen met mijn foto en contactgegevens, het gaat dus veelal om mond-tot-mondreclame. Het contact met ouders komt ook vaak op deze manier tot stand. In het voortgezet onderwijs zie je veel dat je hen leert kennen via de jongere, in het basisonderwijs zijn zij het primaire aanspreekpunt", vertelt hij. Zo gaat het met het jongerenwerk in principe ook: ze leggen contact met jongeren die zich er soms misschien niet eens van bewust zijn dat ze dit contact willen hebben."

MEERWAARDE

Jongeren komen in eerste instantie vaak bij Alex terecht vóór zij kennismaken met het jongerenwerk. "R-Newt zit veel meer aan de voorkant. We vullen elkaar aan, kennen elkaar als netwerkpartners. Ik verwijs naar hen en vice versa. Overigens houdt mijn input op bij een overdracht naar hen. Ik laat de betreffende jongere dan echt los, omdat ik weet dat zij het zeker op de juiste manier op zullen pakken en continueren. Hun aanwezigheid, bijdrage en expertise zorgen echt voor meerwaarde."

"Ze zijn in staat op een laagdrempelige manier contact te leggen en tot een jongere door te dringen. Daar ben ik heel tevreden over."

ELKAAR NODIG HEBBEN

Ziet hij de jongerenwerkers nooit als concurrentie? "Nee", klinkt het stellig. "Absoluut niet. Het sociaal wijkteam staat gelijk aan hulpverlening, dat is het jongerenwerk niet. Er is een duidelijke scheidslijn. Deze was niet altijd helemaal helder, omdat niet duidelijk was waar onze werkzaamheden elkaar raken en waar we nu wezenlijk van elkaar verschillen. Nu wel. Gelukkig, want we hebben elkaar echt nodig!"

"We hebben elkaar echt nodig!"

JONGERENWERK FACILITEERT

Alex biedt vooral kortdurende hulp, hoewel dat een breed begrip is. In principe wordt het vijf-gesprekkenmodel gebruikt dat aansluit bij de filosofie 'kort als het kan, lang als het moet'. Heeft een jongere langere hulp nodig, dan wordt deze ook geboden. Het komt ook weleens voor dat een jongere én bij Alex én bij R-Newt komt. "Wat ik fijn vind aan de bijdrage van de jongerenwerkers is dat zij faciliteren en gelijkgestemden eenvoudig bij elkaar brengen. Ze stellen coachende vragen en zijn in staat op een laagdrempelige manier contact te leggen en tot een jongere door te dringen. Daar ben ik heel tevreden over."

INTENSIEVE(RE) SAMENWERKING

Voor de toekomst hoopt hij dat alle collega's uit zijn team met het jongerenwerk samenwerken zoals hij op dit moment samenwerkt met zijn contactpersoon Sjors. "Het jongerenwerk is nu nog, onterecht, te onbekend. Het is nog niet duidelijk genoeg wat voor activiteiten er in Dordrecht zijn, ik moet er vaak op wijzen." Vervolgt: "Jongeren die niet bij mij komen, komen vaak ook niet bij het jongerenwerk terecht. Het is nog te onzichtbaar. Wat zou helpen is een duidelijk site met wie, wat, waar, wanneer, waarom en hoe. Welke thema's worden behandeld, hoe ben je erbij, etc. Zo komt er nóg beter zicht op de betekenis die we voor elkaar kunnen hebben en zijn er voor onze interne organisatie duidelijke kaders waar ons werk stopt, dat van hen begint (en andersom natuurlijk) en waar we elkaar voor kunnen benaderen. Het is het meer dan waard!"

"Jongerenwerkers leggen contact met jongeren die zich er soms niet eens van bewust zijn dat ze dit contact willen hebben."

"Hun aanwezigheid, bijdrage en expertise zorgen echt voor meerwaarde."

WHO RUN THE WORLD? GIRLS!

In Dordrecht en Tilburg bestaat binnen R-Newt een apart meidennetwerk: JustBe. Het is een samenwerking tussen R-Newt en R-Newt Kids waar verschillende meidengroepen in Dordrecht en Tilburg onder zijn gebundeld. Onder de naam JustBe worden verschillende activiteiten georganiseerd voor meerdere meidengroepen: JustGirly (groep 5-6, alleen in Tilburg), JustGirlz (groep 7-8), JustTeenz (1ste en 2de klas van de middelbare school) en JustYoung (3de klas van de middelbare school). Wat JustBe precies doet, wat ze organiseren en wat hen drijft, vertellen Martha Mensen van JustGirlz, Fartun Abdulqadir van JustTeenz, Leila Attaf als R-Newt jongerenwerker en Eliana Virginia, stagiaire van Martha.

HOE HET BEGON

Het meidenwerk is 12,5 jaar geleden in Dordrecht ontstaan uit een eerder aanbod van verschillende activiteiten in verschillende wijken, zoals in De Plint in de wijk Sterrenburg. Hoe? Heel simpel. Op een dag stak er een briefje in de brievenbus met de vraag waarom er alleen voor jongens activiteiten werden georganiseerd en niet voor meiden. Het zette aan het denken en een stagiaire kreeg de opdracht een plan te maken en uit te werken. Het bracht Martha naar het meidenwerk. Ze vertelt: "Al snel kregen de plannen steeds beter vorm en gingen we op zoek naar nieuwe collega's. Zo kwam Leila in beeld. Nu staan er acht activiteiten op de kalender die we wekelijks in de verschillende wijken organiseren voor JustGirlz, JustTeenz en JustYoung, en op vrijdagavond voor meiden uit alle leeftijdscategorieën (JustAll). Ook organiseren we kickbokslessen voor alle meiden van 11+."

Naast deze structurele bezigheden, worden er ook veel losse projecten opgezet, zoals een makeupmiddag of het maken van een creatief JustBe-kwartetspel. Deze activiteiten worden voor, maar ook door meiden georganiseerd. Martha: "Hartstikke

tof natuurlijk! En denk ook aan diverse workshops en trainingen die we samen met collega's van bijvoorbeeld Next Up of JustBe@school geven. Hier worden de 'pittige' onderwerpen onder de aandacht gebracht: meidenvenijn, social media, weerbaarheid, seksualiteit en je zelfbeeld."

SAMEN OP ONTDEKKING

Leila knikt instemmend en vertelt over haar ervaringen met het meidenwerk in Tilburg-Noord. "Ik ben afgestudeerd als pedagoog. Tijdens mijn stage draaide ik veel meidengroepen en werd daar zo door gegrepen dat ik dit na mijn afstuderen heb volgehouden en JustBe bedacht." Ze vervolgt: "Het volwassen worden verloopt voor meiden anders dan voor jongens. Meiden gaan eerder puberen en krijgen vaak te maken met tegenstrijdige ideeën en verwachtingen. Ze zijn erg gevoelig voor de mening van bijvoorbeeld hun ouders, maar ook het zelfbeeld speelt een grotere rol bij hun ontwikkeling. Ondanks dat meiden zich steeds beter weten te positioneren en profileren, blijven ze kwetsbaar. En daar werken we met hen aan, bijvoorbeeld door het organiseren van workshops en het geven van voorlichting."

Het basisidee is dat meiden in beeld zijn en blijven voordat er een vraag komt om hen te betrekken. Leila: "Hieruit is JustBe ontstaan. Onze aanpak is van structurele aard. We willen samen met meiden alle fasen van het leven doorlopen en hen leren zelf vorm hieraan te geven. Bij de start draaiden we een pilot met 65 meiden in Tilburg-Noord." Werving gebeurt op verschillende manieren. Meiden worden benaderd op school, in de wijk, via buurtmoeders en mond-tot-mondreclame. Het aantal meiden dat meedoet, verschilt per locatie en per medewerker. In Tilburg-Noord telt de grootste groep 33 meiden.

KRACHT VAN MEIDEN

De groepen bestaan uit heel veel verschillende meiden met eigen karakters, normen, waarden en wensen.

Martha: "Sommigen hebben wat meer bagage dan anderen, omdat ze bijvoorbeeld opgroeien in een eenoudergezin, een negatief zelfbeeld hebben, problemen op school hebben, opgroeien in twee culturen of in twee gezinnen, ze worden verwaarloosd of gevluucht zijn. Het maakt voor het meidenwerk niet of eigenlijk juist niet uit: iedereen kan en mag meedoen." "Om meiden meer specifieke aandacht te geven, maken we gebruik van de methodiek uit het boek 'Kracht van meiden'. Deze methodiek is met wetenschappelijk, praktijkgericht onderzoek onderbouwd en ontstaan in samenwerking met meidenwerkers, docenten, studenten en wetenschappers. Dus het is niet alleen theorie, maar het geeft praktische handvatten om ons werk te doen."

VERSCHILLENDE THEMA'S

Alle activiteiten zijn gekoppeld aan een thema met een planning. Gemiddeld duurt een blok vier weken. Eliana loopt stage en vertelt waaruit een blok kan bestaan. "We voeren samen met de meiden gesprekken die passen bij het thema, maar we zijn ook creatief bezig. Zo hebben we in Sterrenburg kaarten gemaakt voor oudere mensen om eenzaamheid tegen te gaan, maar denk ook aan het maken van een woordweb om gedachten rondom een bepaald thema op papier te krijgen of het spelen van een quiz."

"Ondanks dat meiden zich steeds beter weten te positioneren en profileren, blijven ze kwetsbaar."

GEEN KAUWGUM MEER OP STRAAT

Fartun vult aan dat sommige thema's in eerste instantie best uitdagend lijken. "We wilden het afgelopen blok het thema duurzaamheid onder de aandacht brengen. Wat is dat, waarom is het nodig en wat kun jij eraan bijdragen? In het begin was ik er zelf ook niet zo zeker van dat dit thema enthousiasme kon aanwakken, maar ik ben er toch vol goede moed mee begonnen. De houding van de meiden was aanvankelijk onverschillig. De gesprekken die je voert, starten dus simpel met het bespreken van de definitie en de vraag hoe je zelf bij kunt dragen aan duurzaamheid. Als voorbeeld: ik stelde hen de vraag wie er weleens kauwgum op straat gooit. Er ging een flink aantal handen de lucht in. Vervolgens vroeg ik hen waarom ze dat deden. De antwoorden hierop zijn natuurlijk niet heel verrassend. 'Daarom' en 'gewoon' zijn de meeste gangbare. Vervolgens breidt het gesprek zich uit naar normen en waarden, wat je van huis uit hebt meegekregen aan regels, etc. Om voet aan de grond te krijgen, besloot ik een contract te ontwikkelen: je zorgt ervoor dat je niet meewerkt aan afvalverspreiding, anders krijg je een boete. In de loop van de tijd zie je een gedragsverandering ontstaan, omdat ze gemotiveerd raken en zich willen bewijzen. Er werd zelfs gegoogeld op duurzaamheid en waterbesparing en één van de meiden kwam trots vertellen dat ze sindsdien nooit meer kauwgum naast de prullenbak heeft gegooid!"

HARTVERWARMENDE (RE)ACTIES

De dames zijn allemaal rap van tong en meer dan enthousiast over wat het meidenwerk zoal brengt. Gevraagd naar hun hoogtepunten trapt Leila af: "Wij zijn ooit met 65 meiden naar de bioscoop geweest. Het allermooiste hieraan was dat dit voor sommige meiden de allereerste keer was!" Ook de ouderbijeenkomst is heel succesvol. Veel ouders bemoeien zich

niet of onvoldoende met de activiteiten en bezigheden van hun dochters, maar tijdens de laatste bijeenkomst waren maar liefst 50 ouders aanwezig. Ze kregen niet alleen informatie over wat er zoal tijdens de sessies gebeurt en wordt besproken, maar ze mochten ook het portfolio met gemaakt werk van hun dochter inzien. Daarnaast zijn er natuurlijk ook de krenten in de pap. Martha vertelt dat ze in Dordrecht in december een extraatje ontvingen, waarvan goodiebags zijn gekocht. Maar liefst 100 tasjes werden uitgedeeld en de periode erna volgden heel wat (zelfgemaakte) bedankjes, kaartjes en foto's. Ze bewaart ze allemaal met een grote glimlach. "Dit soort 'beloningen' houden ons gemotiveerd om dingen voor de meiden te regelen. Zo hebben we tijdens corona vakantieboeken uitgedeeld, à la die van Donald Duck, en organiseerden we voor de oudere groepen een rapworkshop. Ze schreven zelf een tekst met eigen muziek en werden daarin begeleid. Dit jaar gaan we videoclips met hen maken."

BE THERE

Meedoen aan activiteiten van JustBe is niet vrijblijvend. Je moet je officieel aanmelden en hebt een aanwezigheidsplicht. Zo ontstaan vaste groepen die tijdens sessies van 1,5 uur een hoop gezelligheid meemaken, maar waarin de meiden elkaar ook kunnen motiveren. Je schrijft je in voor een heel schooljaar. Ben je na een jaar nog niet klaar om afscheid te nemen? Dan blijf je nog een jaar in je huidige groep of je maakt de overstap naar de volgende groep. Je mag maximaal 2 jaar in een groep blijven. In Tilburg start JustBe vanaf groep 5 met JustGirly, in Dordrecht vanaf groep 7 met JustGirlz. Daarbij kun je ook meedoen met JustBe Sport. Loop je hier binnen, dan staat sport centraal en specifiek in Dordrecht is er aandacht voor sport & weerbaarheid door het aanbieden van kickboks trainingen.

TOPTEAM

Het werken met thema's vergt veel zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en betrokkenheid van het begeleidend team. "We doen ons onderzoek ruim voordat het thema begint", vertelt Fartun. "We nemen er de tijd voor. Er is veel materiaal vanuit R-Newt beschikbaar, maar onze kracht zit 'm met name in de diversiteit van ons team. We hebben allemaal andere ervaringen opgedaan en hebben onze eigen deskundigheid die over alle takken verdeeld en gedeeld wordt." Op de vraag of er ook van externe expertise gebruik wordt gemaakt, volgt het antwoord dat dit heel leuk zou zijn, maar ook heel lastig te plannen. "Een externe zou dan een aantal keren in een week op diverse tijdstippen beschikbaar moeten zijn. Dat is niet te doen. Voor diegene niet, maar voor ons ook niet...Maar het zou wel heel leuk zijn!"

TOEKOMSTPLANNEN

Sinds de start van JustBe@school zijn er veel meiden in beeld. Leila schetst waar ze zoal tegenaan lopen: "We krijgen te maken met vechtpartijen, spijbelen, pesten, etc. Hierin hebben wij een signalerende en preventieve rol. We krijgen van de zorgcoördinator terug dat dit werkt. Het zou mooi zijn als we dit landelijk kunnen uitrollen." Martha vult aan: "In de ideale situatie landt het concept bij R-Newt en zorgen zij voor landelijke dekking. De inzet voor meidenwerk is nu vooral 'uurtjeswerk'. Het is nog niet zo gewoon als bepaalde andere elementen van het jongerenwerk. Ik zou graag meer groepen op meer locaties hebben, zodat we écht kunnen investeren in meiden- en kinderwerk."

HOREN, ZIEN EN... PRATEN!

Yuverta vmbo Dordrecht is een gezellige school met ongeveer 750 leerlingen waar bijna iedereen elkaar kent. Hier wordt ervoor gezorgd dat je doet waar je goed in bent en wat je leuk vindt. Samen proberen het beste resultaat te halen. Het jongerenwerk speelt hier een steeds prominentere rol in.

Heleen Huijssen is sinds twee jaar coördinator onderwijsondersteuning. Zij is er medeverantwoordelijk voor dat R-Newt op school aanwezig is en heeft een steeds duidelijker beeld van de rol die het jongerenwerk binnen het onderwijs in het algemeen en Yuverta in het bijzonder, kan spelen. Ze deelt met enthousiasme haar ervaringen.

SOCIALE PROBLEMATIEK

"We constateerden tijdens en na de coronaperiode meer sociale problematiek. Toen we hier binnen het team met elkaar over spraken, raadde OK-coach (Ouder-Kindcoach) Melanie R-Newt aan." In 2021 vond vlak voor de kerstvakantie het eerste gesprek plaats, waarin werd besproken welke activiteiten zouden plaatsvinden. Jongerenwerkers pakten hun rol en gingen in de kantines het gesprek met leerlingen aan om te inventariseren wat voor behoeften zij hadden. Iets later sloot ook jongerenwerker en straatcoach Ismaël aan om met en voor jongeren sportactiviteiten

te organiseren. Er volgden observaties tijdens gymlessen en docenten ontvingen gerichte feedback wat resulteerde in trajecten met leerlingen over de omgang met anderen, maar ook over normen en waarden.

Heleen: "Natuurlijk houd je als (zorg)team in de gaten wat je leerlingen doen, wat hen bezighoudt en wat hen drijft, maar sommige problematiek ontgaat je of wordt simpelweg niet met je gedeeld. Het is heel fijn dat 'onze' jongerenwerkers ook goed contact hebben met de vertrouwenspersoon en daar ook melden wat hun bevindingen zijn. Wanneer nodig word ik erbij gehaald en bespreken we gezamenlijk welke vervolgstappen we zetten. Heel waardevol!"

De positieve ervaringen zorgden ervoor dat Heleen doorpakt: er komen binnen Yuverta twee vaste aanspreekpunten, Sjors en Lola. Zijdellings bijgestaan door jongerenwerkers Ismaël en Fartun. "We hebben wekelijks op maandag een kort overleg. Hierin bespreken we onder andere hoe we het jongerenwerk een structureel onderdeel van onze aanpak kunnen maken. Een kijkje in de toekomst dus."

JONGEREN ZIJN EXTRA KWETSBAAR

Ze benadrukt dat jongeren met name in deze tijd extra kwetsbaar zijn. Corona heeft veel schade aangericht wat betreft hun deelname aan de samenleving en ook social media zijn een belangrijk aspect in

hun ontwikkeling. Ze legt uit: "We willen meer preventieve hulp bieden. Ik ervaar dat mijn werk steeds zwaarder wordt, want er komt veel meer naar boven. Daarom willen we aan de voorkant al stappen zetten en zorgen dat bijvoorbeeld de doorverwijzing naar een OK-coach sneller gebeurt."

In Heleens beleving moeten jongerenwerkers daarom een vaste rol hebben binnen het interne ondersteuningsteam. "Ze zijn van grote waarde bij hulpvragen met een sociaal-emotioneel element en bieden uitstekende (kortdurende) hulp bij bijvoorbeeld een scheiding. Door dit te onderkennen, kun je zorgen dat er op een meer structurele wijze wordt doorverwezen, waardoor jongeren sneller en meer gericht geholpen worden."

GERICHTER WERKEN

Al doende leert men. Uiteraard. Maar het is ook belangrijk te ontdekken waar jongeren uit eigen beweging behoefte aan hebben. Dit ontdekken in een klas gaat moeizaam, vanwege onder meer de straatcultuur. R-Newt verbindt jongeren aan het team en wijken aan jongeren. Heleens toekomstvisie bestaat uit het opnieuw invullen van de huidige structuur. Mentorgesprekken vinden op een vast moment plaats en thematisch lesgeven is een vast onderdeel van het lesaanbod. R-Newt is hierin ondersteunend en deels ook leidend, maar de mentor blijft altijd een belangrijke rol spelen. "Dit is vooral voor de tweede klassen een ideaalbeeld. Je splitst de klas in diverse groepen en gaat als docent en als jongerenwerker met hen aan de slag. Je werkt gericht en hebt sneller in de gaten wat er écht toe doet."

ÉCHT GEHOORD EN GEZIEN

R-Newt haalt nu feedback op uit de kantine, uit de wijk en via een-op-een gesprekken met leerlingen. De signaalfunctie is een belangrijk onderdeel: "Kun jij eens met hem of haar praten, want ik constateer dit." Heleen: "We zijn dagelijks op zoek naar

de talenten van een leerling en bedenken vervolgens hoe we deze nog beter kunnen ontwikkelen." Binnen Yuverta met haar basisberoepsgerichte leerweg (vmbo basis), kaderberoepsgerichte leerweg (vmbo kader) en gemengd/theoretische leerweg (vmbo gl) is dat best een uitdaging.

"Onze jongerenwerkers stellen zich in eerste instantie voor via posters die door de school hangen", vertelt Heleen. Dit vertaalt zich nu vooral in contact met de onderbouw. In de pauzes zijn ze voor alle lagen aanwezig. En daar zijn ook de conciërges heel blij mee: "Ze constateren een bepaalde rust en vermoeden dat dit komt doordat leerlingen ervaren dat ze écht gezien en gehoord worden."

SUCCESSVERHALEN

Tot slot deelt Heleen één van de succesverhalen. "We waren al een tijdje begaan met een leerling met een ontastbaar verdriet. Het was erg lastig in contact te komen. De jongerenwerker is hier uiteindelijk dankzij toewijding en betrokkenheid wel in geslaagd. Het probleem is niet opgelost, maar hij voelt zich wel gehoord en gezien, terwijl hij ook met zachte hand wordt onderwezen: let op jezelf!"

TOEKOMST

"Ik ben echt heel blij dat wij op Yuverta van de dienstverlening van R-Newt gebruik mogen maken! Hopelijk zet de gemeente de subsidie voort, want het is inmiddels ook duidelijk geworden via de uitkomsten van het recente GGD-onderzoek: jongeren hebben deze ondersteuning echt nodig."

"Gerichte feedback resulteerde in trajecten met leerlingen over de omgang met anderen, maar ook over normen en waarden."

KENNIS IS MACHT, SAMENWERKEN IS KRACHT

Al eerder namen we een kijkje op de Hans Petrischool in Dordrecht. Deze school voor praktijkonderwijs bereidt zo'n 220 jongeren voor op een zelfstandige plaats in de samenleving. Leerlingen leren vooral door te doen, waarbij het onderwijs zoveel mogelijk op maat wordt aangeboden. Belangrijke aspecten zijn leren, werken, zelfredzaamheid, burgerschap en vrije tijd. Vooral bij de laatste twee punten speelt het jongerenwerk een belangrijke rol. We vragen directeur Jacco van Wijhe waarom dit zo is en hoe hij de samenwerking nu en in de toekomst voor zich ziet.

Jacco: "Sinds drie jaar ben ik directeur van de Hans Petrischool. Hiervoor werkte ik bij een andere school voor praktijkonderwijs, maar feitelijk zit ik al jaren in het (bijzonder) onderwijs. Mijn rol bestaat eenvoudig gezegd uit leiding geven aan de school en het team. Zo ben ik bijvoorbeeld verantwoordelijk voor de ontwikkeling van een vierjarig strategisch beleidsplan met daarin een visie waar we tegen die tijd willen staan en hoe we daar komen. Eén van de punten die mijn aandacht heeft, is de verhouding van de Hans Petrischool tot haar omgeving en daar bedoel ik o.a. ouders en de gemeente mee. De aspecten burgerschap en vrije tijd zijn daarin heel belangrijk en daar komt R-Newt om de hoek kijken."

RELATIE MET DE OMGEVING

Hij vervolgt: "Onze jongeren hebben vaak net wat meer ondersteuning nodig, maar door de bank genomen constateren we dat ze op school vaak goed draaien. Erbuiten is dat anders en zijn ze vaak wat onzeker. Dat maakt het voor hen lastig om bijvoorbeeld 'zomaar' mee te doen met leuke activiteiten die buiten de school om georganiseerd worden. Angst kan een rol spelen of ze kunnen de locatie van de activiteit niet vinden. Ik zie het als een taak van zowel de gemeente als de school om hier een passende en structurele oplossing voor te vinden. Iedereen moet tenslotte mee kunnen doen. Deze zomer heeft R-Newt een zomerprogramma verzorgd. We merkten dat onze jongeren daar wel graag en enthousiast aan meededen. De jongerenwerkers zijn in staat een positief klimaat te creëren dat veilig aanvoelt en jongeren beschermt."

KLOOF VERKLEINEN

In het verlengde van het zomerprogramma zijn er sinds de start van het schooljaar, eind augustus, twee nieuwe jongerenwerkers

"R-Newt kan de kloof tussen de reguliere maatschappij en onze leerlingen en hun omgeving helpen verkleinen."

van R-Newt op de Hans Petrischool gestart. Ze zijn aanwezig in de pauzes, waarin ze gesprekjes voeren met leerlingen of hun gedrag observeren om te achterhalen hoe het met hen gaat. Niet alleen op school, maar ook erbuiten. "Waardevol", vindt Jacco. "Ik zou hun aanwezigheid graag formaliseren, zoals eerder aangegeven in samenwerking met de gemeente. Bij deze doelgroep is aansluiting vinden bij de maatschappij niet vanzelfsprekend door heel veel verschillende aspecten, waaronder armoede. In dat kader vind ik dat de gemeente een prominente rol moet hebben. Communicatie richting burgers vanuit hen is nu alleen toegankelijk voor 'reguliere' burgers. Onze leerlingen en hun omgeving maken daar vaak geen deel van uit. R-Newt kan die kloof helpen verkleinen."

EIGEN IDENTITEIT

Voor Jacco is er wel een verschil tussen R-Newt en het schoolteam. "R-Newt is géén onderwijs, maar ondersteunt het onderwijsteam in haar takenpakket. Op de Hans Petrischool bestaan tal van initiatieven, ook richting ouders, maar soms is een inzet op het niveau van onze leerlingen meer succesvol. R-Newt is één met de doelgroep, lijkt qua uiterlijk op de doelgroep en doet als de doelgroep - en dat bedoel ik allemaal positief!"

"R-Newt is één met de doelgroep, lijkt qua uiterlijk op de doelgroep en doet als de doelgroep - en dat bedoel ik allemaal positief!"

STRUCTUREEL SAMENWERKEN

Het is voor Jacco nog niet helemaal duidelijk wat de inzet nu precies oplevert en hoe goed de klik tussen de jongerenwerkers en zijn leerlingen nu precies is. "Dat is heel lastig te meten, want wat is de definitie van goed of slecht? Om hier beter inzicht in te

krijgen, ben ik op zoek naar continuïteit. We voeren hier op dit moment ook gesprekken over. R-Newt@school is een pilot, ik wil graag structurele afspraken maken om zo meetbare resultaten te kunnen bepalen."

Hij geeft aan dat de Hans Petrischool een enorme slag heeft geslagen om goed aan te sluiten bij de belevingswereld van hun doelgroep. "Daar kan het VO jaloers op zijn", zegt hij met een glimlach. "Voorheen ontving ik weinig feedback over wat er binnen de school gebeurde. De zorgbeleving is er te weinig geweest. Nu is mijn team uitgebreid met een zorgcoördinator, die signalen van zowel leerlingen als de jongerenwerkers oppakt en bespreekbaar maakt. Dat contact werkt twee kanten op, waarmee we een stevige basis voor hulpverlening hebben en bieden."

TOEKOMSTDROMEN

Gevraagd naar zijn dromen op korte en lange termijn geeft Jacco aan in eerste instantie op zoek te zijn naar verbinding, onder andere met de gemeente. Idealiter trekken ze samen of in een nog bredere onderwijscontext op om delicate doelgroepen als deze een goed toekomstperspectief te bieden. Daarnaast wil hij het contact tussen ouders en leerlingen en tussen hen en de school verbeteren. Hij vertelt: "Hardop dromend zie ik voor me dat R-Newt de school binnenkomt, leerlingen de jongerenwerkers aanklampen en ze samen werken aan een intensieve (vertrouwens)band. R-Newt zorgt ook voor passende activiteiten die niet alleen doordeweeks, maar ook in het weekend plaatsvinden, zoals een avondje naar de bioscoop wat voor veel van onze leerlingen niet vanzelfsprekend is. Zover is het nog niet, maar ik zie dit binnen handbereik."

Om te eindigen met: "De Hans Petrischool is als praktijkschool een netwerkschool en staat dus middenin de samenleving. Daar hoort R-Newt wat mij betreft dus ook te zijn."

THERE IS NO 'I' IN 'TEAM'

In Dordrecht staat de Hans Petrischool. Hier volgen jongeren praktijkonderwijs om ze zo goed mogelijk voor te bereiden op de maatschappij. De lesstof is waar mogelijk op maat en klassikaal waar nodig. Belangrijke aspecten zijn leren, werken, zelfredzaamheid, burgerschap en vrije tijd. En daar speelt ook het jongerenwerk een belangrijke rol in. Eerder spraken we met jongerenwerker Wesley Loos, nu is het woord aan Peter van de Graaf. Hij is teamleider én coördinator vso/pro (voortgezet speciaal onderwijs/praktijkonderwijs) in de streek Drechtsteden.

“Jongerenwerkers hebben een andere ingang, een andere manier van communiceren en vaak achtergrondinformatie waarmee ze tot een jongere door kunnen dringen.”

SAMEN HULP BIEDEN

Peter: “Ik ben sinds tien jaar teamleider hier op de Hans Petrischool. Ooit begonnen voor de klas ben ik doorgegroeid tot ik in deze rol terecht kwam. Per 1 april van dit jaar ben ik ook regiocoördinator vso/pro in de streek Drechtsteden. Dit houdt in dat we leerlingen met een achterstand tot de maatschappij in het vizier hebben en de samenwerking zoeken hoe we hen de beste hulp kunnen bieden.”

HOGE BETROKKENHEID

Het jongerenwerk kent Peter vanuit de tijd dat hij nog stagecoördinator was. “We zagen jongeren die om diverse redenen geen stage hadden, zij liepen uiteindelijk stage bij R-Newt. Hier werd buiten het gebaande pad, ‘stiekem’ aan sociale vaardigheden gewerkt om ze zo klaar te stomen voor een reguliere stage. Het is lastig dit binnen school te bewerkstelligen, er is altijd een bepaalde afstand tot de docent. Jongerenwerkers hebben een andere ingang, een andere manier van communiceren en vaak achtergrondinformatie waarmee ze tot een jongere kunnen doordringen.”

Op dit moment bezoeken jongerenwerkers op wekelijkse basis de school, daarnaast zijn ze aanwezig in de pauzes. Peter vertelt: “Er worden hier leuke activiteiten georganiseerd. Sowieso heeft de school zelf een uitgebreid aanbod voor haar leerlingen, denk bijvoorbeeld aan een goed uitgeruste keuken met een anders-dan-anders diner-achtige kantine. Dat spreekt aan en maakt leerlingen enthousiast om aanwezig te zijn en mee te doen. R-Newt organiseerde

een tijdje geleden vanuit de dagbesteding een gezelschapsspellenmiddag, een groot succes! En toen we helaas geen sportleraar meer in ons team hadden, heeft Wesley dit meteen opgepakt en samen met collega’s een uitgebreid sportprogramma gemaakt om dit gat op te vullen. Dat is echt aan hen besteed!”

“R-Newt organiseerde een tijdje geleden vanuit de dagbesteding een gezelschapsspellenmiddag, een groot succes!”

Naast sport- en spelactiviteiten is het jongerenwerk ook betrokken bij het programma voor de introductieweek. “Het mes snijdt hier aan twee kanten: bekenden van deelnemers zien wat er gebeurt en raken enthousiast, nieuwelingen worden met de activiteiten geconfronteerd en voelen zich uitgedaagd ook mee te doen”, licht Peter toe.

BREDE(RE) INZET

Hoewel R-Newt binnen de school heel actief en present is, heeft zij nu nog geen rol in de klassen. “Ik sta hier wel voor open, maar het is nog een zoektocht, want wat is onderwijs en wat niet? Volgens mij doet het jongerenwerk beide: ze initiëren zelf activiteiten en voeren uit in opdracht van de directie. Bij een hulpvraag is er wederzijds contact, waarbij Wesley het vaste gezicht is. Daar ben ik heel blij mee! Hij kent het klappen van de zweep en weet hoe te anticiperen. Daarnaast is Wesley’s collega Robert Erlings present op onze school. Het zou mooi zijn als zij ook leerlingen met een arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel, die vastlopen in het schoolsysteem ‘oppakken’ en begeleiden naar en op de arbeidsmarkt.”

“Het zou mooi zijn als zij ook leerlingen met een arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel, die vastlopen in het schoolsysteem ‘oppakken’ en begeleiden naar en op de arbeidsmarkt.”

MULTIFUNCTIONEEL KARAKTER

R-Newt@school wordt gezien als pilot. Vanuit de Hans Petrischool houdt directeur Jacco van Wijhe vinger aan de pols wat de uitvoering betreft. Maar ook de gemeente betaalt en kijkt mee. Peter is van mening dat het jongerenwerk een stevige positie binnen het onderwijs moet hebben. “Mijn visie is dat de school breder moet zijn dan alleen het gebouw waar lesgegeven wordt. Het moet multifunctioneel zijn in de wijk. Vanuit dat oogpunt hoeft het jongerenwerk ook niet per se een eigen locatie te hebben. Wij hebben hier al een heleboel faciliteiten waar zij gebruik van kunnen maken, daarnaast maken ze op school juist onderdeel uit van dat multifunctionele karakter”, zegt hij.

“Mijn visie is dat de school breder moet zijn dan alleen het gebouw waar lesgegeven wordt. Het moet multifunctioneel zijn in de wijk. Vanuit dat oogpunt hoeft het jongerenwerk ook niet per sé een eigen locatie te hebben. Ze maken op school juist onderdeel uit van dat multifunctionele karakter.”

De pilot moet uiteindelijk leiden naar meer vastigheid. Is de conclusie van de evaluatie dat de inzet aanslaat, dan vindt Peter dat dit zeker gecontinueerd moet worden. Voldoende beschikbare middelen in combinatie met het aantal beschikbare uren zijn hierbij leidend wat hem betreft.

ZICHTBAARHEID VERGROTEN

Peter: "Mijn werk als regiocoördinator voer ik uit met de gemeente als mijn werkgever. Ik word gedetacheerd door de school. Het valt me op dat er heel veel hulpinitiatieven zijn, veel jeugdwerkers, etc. Het is de taak van R-Newt en de gemeente om samen inzichtelijk te maken wat het jongerenwerk nu precies doet en wat het onderscheidend vermogen is ten aanzien van die andere partijen. Is dit duidelijk, dan zou het heel mooi zijn als deze inzet uiteindelijk op alle leerniveaus plaatsvindt. Beginnend op de basisschool."

"Als duidelijk is wat het onderscheidend vermogen is, zou het heel mooi zijn als de inzet uiteindelijk op alle leerniveaus plaatsvindt. Beginnend op de basisschool."

KIJKJE IN DE KEUKEN

Als regiocoördinator meent Peter dat de school ervoor verantwoordelijk is dat een kind kan leren, de gemeente moet inzichtelijk maken wat er te koop is en voor R-Newt geldt dat zij verantwoordelijk is voor de acquisitie en het onderhouden van de contacten. "In het onderwijs zie je echt nog zuilen gebaseerd op bijvoorbeeld een geloof of grondslag. Dit betekent dat je bij je acquisitie heel goed moet weten in welke keuken je terecht komt en wat er wordt gekookt. Wat is nodig? Het is belangrijk om dit samen te inventariseren en zo een basis te creëren." Tenslotte: "Ik vind dat jongerenwerkers echt heel goed werk leveren dat onderbelicht blijft. Het is lastig het imago vorm te geven, we zouden minder in een hokjesgeest moeten denken voor wat betreft wie wat mag en kan. Campagnevoering kan hierbij helpen: het is een goede manier om te duiden dat de inzet en aanwezigheid echt heel veel meer behelst dan alleen maar leuke dingen doen!"

"Campagnevoering is een goede manier om te duiden dat de inzet en aanwezigheid echt heel veel meer behelst dan alleen maar leuke dingen doen!"

WINNEN DOE JE MET Z'N ALLEN

(naar Johan Cruijff)

In Dordrecht staat de Hans Petrischool. Hier volgen jongeren praktijkonderwijs om ze zo goed mogelijk voor te bereiden op de maatschappij. Leren, werken, zelfredzaamheid, burgerschap en vrije tijd zijn daarbij belangrijke aspecten. En daar speelt ook het jongerenwerk een belangrijke rol in.

Jongerenwerker Wesley Loos loopt samen met zijn collega's rond op lesdagen en onderhoudt contacten met jongeren aan de ene kant en het (zorg) team aan de andere kant. Eens per jaar gaat hij de klassen langs om uit te leggen wat hij precies doet en waarvoor je hem kunt benaderen. Een actie die zich ieder jaar herhaalt om nieuwe leerlingen kennis te laten maken met het jongerenwerk en overige leerjaren nog eens te herinneren aan hun werkzaamheden. Een open uitnodiging tot contact dus. Sommige jongeren maken hier meteen gebruik van, anderen zijn wel enthousiast, maar wagen de stap nog niet. Het is Wesley om het even: het belangrijkste is dat ze zich hoe dan ook gehoord en gezien voelen.

We spreken hem over zijn rol en de meerwaarde van zijn aanwezigheid. Wat doet hij nu precies, met wie werkt hij samen en welke ambities heeft hij?

“Door een goede observatie kun je jongeren op een goede, persoonlijke manier begeleiden en sta je ook echt naast ze.”

PERSOONLIJKE BEGELEIDING

“Op de Hans Petri zitten leerlingen die net wat meer ondersteuning nodig hebben. Het spectrum is heel breed: van zogenoemde ‘overlastjongeren’ tot einzelgängers. Als jongerenwerker observeer ik hun gedrag, vang ik signalen op en voer ik gesprekken om te achterhalen hoe het met hen gaat. Niet alleen op school, maar ook erbuiten. Veel jongeren zijn namelijk al van buiten de schoolmuren bij ons bekend, je wilt ervoor zorgen dat de school een compleet beeld van iemand heeft. Alleen zo kun je ze op een goede, persoonlijke manier begeleiden en sta je ook echt naast ze.”

GEDULD EN VERTROUWEN

Wesley is in de pauzes een aanspreekpunt voor iedereen die daar behoefte aan heeft. Komt er niemand op hem af, dan gaat hij zelf het gesprek aan. Soms vindt dit één-op-één plaats, soms met een kleine groep. Daarnaast organiseert hij buitenschoolse activiteiten, die doorgaans goed bezocht worden. “Het is heel belangrijk dat jongeren weten wie je bent, wat je komt doen en wat je kunt doen. Geduld en vertrouwen zijn hierbij leidend. Ik onderhoud contacten met teamleiders, schoolcoaches en zorgcoördinatoren. Is er een casus of leerling die in mijn optiek extra aandacht verdient, dan zoek ik de OK-coach (ouder-kindcoach)

op. In dit contact is de zorgcoördinator leidend. Zo ben ik recentelijk aan haar gekoppeld om te praten over leerlingen van een andere school. Er zijn nog geen concrete stappen gezet, maar samen denken we dan mee, geven advies en helpen de leerling om te gaan met dingen die hij lastig vindt.” Hij vertelt verder: “Daarnaast zijn er casussen die via school met mij gedeeld worden. Lastig hieraan is dat de school vanwege privacy niet een compleet verhaal mag delen, maar gelukkig merken we zelf al heel veel op buiten het lokaal. Het is wel goed te constateren dat de Hans Petri dankzij de inspanningen van de vorige zorgcoördinator het jongerenwerk heeft omarmd en de meerwaarde van onze aanwezigheid ziet. We horen terug dat het fijn is dat we er zijn. Tegenwoordig zitten we ook bij overleggen, dat wordt door het team geaccepteerd en zorgt voor een betere samenwerking en een nog scherpere blik.”

NAUWE SAMENWERKING

Als jongerenwerker handel je niet alleen. Wesley werkt nauw samen met collega's van R-Newt@school, meidennetwerk JustBe en diverse wijkwerkers. Met Next Up moeten de banden nog verstevigd worden, wel is er goed contact met Re-Start – een project waar het jongerenwerk aan verbonden is en dat zich richt op arbeid. Activiteiten die hij organiseert zijn divers, maar staan allemaal in het teken van verbinding. Daarbij zoekt hij actief contact met zijn collega's op basis van behoeften die hij constateert.

ZOEKTOCHT NAAR TALENTEN

Als fervent voetballer met een CIOS-achtergrond (naast culturele maatschappelijke vorming) kan het natuurlijk niet uitblijven dat een aantal activiteiten sportgerelateerd is. Deze samenkomsten zorgen voor structureel contact, heel anders dan in de pauzes op school. Het levert mooie succesverhalen op. Wesley vertelt: “Ik organiseerde voetbalactiviteiten in het centrumgebied. Na verloop van tijd hield dit op en droeg ik de activiteit over, waarna ik nog maar zo'n één keer per maand met

de deelnemende jongeren sprak. Een jongere bleef specifiek bij me in beeld. Hij had moeite met leren en zocht hulp. Via een huiswerkklas konden we hem helpen zijn cijfers op te halen, waardoor hij op school in een betere positie verkeerde en lekkerder in zijn vel zat. Later heeft team Centrum met hem en zijn vriendengroep een succesvolle activiteit in de buitenruimte georganiseerd. Nu spreken we elkaar eens in de zoveel weken om bij te praten. Hij is afgestudeerd en start op het CIOS. Het zou te gek zijn als hij op zijn oude middelbare school sportlessen mag geven, collega's van R-Newt@school die daar present werken kijken naar de mogelijkheden om dit te realiseren. Zo kan hij zijn talenten ook weer inzetten om anderen te helpen.”

LAAGDREMPELIGER CONTACT

Op dit moment heeft hij veel te maken met casuïstiek en minder met snel contact. Wat hem betreft moet het laagdrempeliger: “Je wil niet iemand uit de klas halen om zijn verhaal te horen, je wil het al gehoord hebben om zo de vervolgstappen uit te denken. Dit geldt ook voor het contact met de ouders. Nu loopt dat via school, een enkele keer ga ik op huisbezoek. Die band is vreselijk belangrijk en zou ik dus het liefst intensiveren. Meer grip op de relatie betekent meer grip op de ontwikkelingen daarbinnen.”

TOEKOMSTPLANNEN

Voor de toekomst heeft Wesley nog voldoende plannen: “Nu organiseren we activiteiten en zijn we vooral present. Ik wil graag in de klassen gethematiseerde sessies organiseren over brede maatschappelijke thema's, zoals de ramadan of de oorlog tussen Rusland en Oekraïne, maar ook over onderwerpen die dichterbij huis spelen: het op zak hebben van wapens en het verslaan van voetbalwedstrijden. Het moet jongeren uitdagen om in gesprek te gaan en na te denken over hun keuze. Je doet niet voor niets. Als ik een steentje bij kan dragen aan bewustwording, zelfstandigheid en verantwoordelijkheid ben ik tevreden.”

“ELKE DAG APPEN WE EVEN HOE HET GAAT”

Caglar (15),

Stedelijk Dalton Vakcollege
Caglar is 15 en heel blij met Ismail. Het contact met de jongerenwerker is heel vrijblijvend en vriendschappelijk.

“Ik kwam jongerenwerker Ismail steeds weer tegen in mijn vrije tijd. Maar ook op mijn werk, bij het Event Center. Op een gegeven moment zijn we aan de praat geraakt. Soms geeft hij me advies of babbelen we wat. Ik zie Ismail eigenlijk meer als een broer dan als jongerenwerker. Elke dag appen we even hoe het gaat.”

“En als dat nodig is geeft hij ook allerlei advies: over vrienden, mijn omgeving, mijn werk en soms ook over goede of slechte dingen die ik gedaan heb. Ik had bijvoorbeeld een keer ruzie – echt een erg conflict – en toen legde hij me heel rustig uit wat ik het beste kon doen. Ik heb dat gedaan en dat werkte. En die adviezen hou ik dan wel in mijn achterhoofd. Daar heb ik een volgende keer weer wat aan.”

INTRODUCTIE IN EEN NIEUWE KLAS

Als R-Newt activiteiten op school organiseert zorgt Caglar dat hij van de partij is. Het voetballen in de pauze op maandag is vaste prik. Maar ook de andere activiteiten bezoekt hij trouw. “Aan het begin van dit schooljaar kwam ik in een nieuwe klas, waar ik maar weinig mensen kende. Toen organiseerde R-Newt een activiteit met eten en drinken en spelletjes. We gingen ook naar buiten om samen

opdrachten te doen. Zo leerde ik de nieuwe mensen snel kennen.”

Door dit soort activiteiten wordt het groepsgevoel op school bevorderd en ontstaat onderling respect. Er wordt ook een duidelijke scheiding aangebracht tussen de school en de straat. Gedrag van de straat – inclusief het meebrengen van wapens – hoort niet op school thuis. Belangrijk gevolg daarvan is dat jongeren zich op school meer ontspannen voelen. Caglar vertelt dat Ismail het meestal wel aan hem ziet als hij niet zo goed in zijn vel zit. “Dan word ik erg druk en daar hebben anderen last van. Dan is het fijn om even met iemand te kunnen praten. En soms gaat het om zaken als huiswerk. Ook dan helpt hij mij en mijn vrienden. Ismail doet echt heel goed werk. Ik zie ook wat hij op straat doet met jongens. Veel praten en af en toe leuke dingen organiseren. En het wordt beter. Er is minder ruzie, er zijn minder messen en minder problemen met de politie.”

VOORUIT KIJKEN

Caglar werkt bij Event Center Dordrecht, waar hij bijvoorbeeld tafels en stoelen klaarzet en soms hapjes rondbrengt. Nu doet hij economie op het vmbo, maar het liefst wil hij later kapper worden. “Dan is economie ook nuttig, als ik mijn eigen zaak wil beginnen. Het komt ook wel door R-Newt dat ik meer vooruit ben gaan kijken. Ze geven mij en mijn vrienden zoveel opties en adviezen. Ik vind dat echt super.”

“MIJN VRIENDINNEN EN IK DOEN ALTIJD MEE”

Elina (14),

Stedelijk Dalton Vakcollege

Elina is 14 en neemt inmiddels met haar vriendinnen trouw deel aan de bijeenkomsten van Just Be, de meidenactiviteit van R-Newt. Het is een activiteit direct na school, waarbij de meiden samen leuke dingen doen, maar ook gewoon praten. Soms gaat het dan over onderwerpen als zelfbeeld, persoonlijke ontwikkeling en vriendschap. “We praten over de zaken die echt belangrijk zijn”, vertelt Elina. “Zoals vriendschap. Dat je op elkaar moet kunnen vertrouwen. En het gaat soms ook over pesten op social media. Dat moet je natuurlijk niet doen. Maar we praten er ook over wat je kunt doen als je wordt gepest.”

LEUKE ACTIVITEITEN

Het meidenwerk is binnen R-Newt een aparte tak. Meiden hebben andere behoeftes dan jongens. Zij willen vooral leuke dingen doen en samen met andere meiden in een veilige omgeving zichzelf kunnen zijn. In de bijeenkomsten van Just Be is daar ruimte voor. De gesprekken gaan over van alles: de laatste filmpjes op YouTube, maar ook over respect voor elkaar en hoe je je naar anderen hoort te gedragen. Meiden zijn vaker bang om te falen, dus er is veel aandacht voor zelfbeeld. Ze leren ook om opener te zijn over hun gevoelens. Zo maken ze nieuwe vrienden waar ze op kunnen vertrouwen. Elina heeft genoeg voorbeelden van leuke activiteiten. “De laatste schooldag voor de vakantie gingen we samen naar de bioscoop en ijs eten. En er was een keer een make-up-dag voor de meiden op school. Of we kijken samen een film. Mijn vriendinnen en ik doen altijd mee als ze iets organiseren.” Uiteraard zijn de activiteiten van Just Be vrijwillig. Maar veel meiden krijgen vanuit thuis weinig aangeboden op

dit punt. Sporten en andere buitenschoolse activiteiten komen er zelden van. Zo vormt Just Be ook een uitlaatklep.

BETER OP SCHOOL

Elina is heel blij met de bijeenkomsten: “We doen allemaal leuke dingen. En Fartun is echt een geweldige persoon. Leerlingen kunnen altijd bij haar terecht. Met problemen op school, maar ook daarbuiten. Zelf heb ik heel weinig problemen op school. Ik ben ook nog nooit de klas uitgestuurd. Maar toch voel ik me dankzij Fartun beter op school, zekerder van mezelf. Ik heb bijvoorbeeld geleerd dat je iemand die ruzie zoekt het beste gewoon kunt negeren. En dat je voor iedereen respect moet hebben.”

“Ik ken jongerenwerker Fartun nu bijna een jaar. Ze kwam gewoon de klas in stappen en vertelde over Just Be. Een activiteit speciaal voor meiden. Nou, dat leek mij en mijn vriendinnen wel wat, dus wij gingen joinen. En dat was een supergoed idee!”

SAMEN IS NIET ALLEEN

Sinds vorig jaar zijn op de locatie Leerpark (vmbo) jongerenwerkers van R-Newt aanwezig om contact met leerlingen te leggen en hen op een laagdrempelige manier ondersteuning te bieden in hun ontwikkeling naar volwassenheid. “We spraken eerder met de zorgcoördinator en projectleider Ondersteuningsteam Plus, en vandaag is directeur Lucien Verhoef aan het woord.”

GEZAMENLIJKE AGENDA

“Het Insula College is gevestigd in hetzelfde gebouw als het Stedelijk Dalton Lyceum VMBO. We trekken dus in veel dingen samen op. De inzet van R-Newt is een van onze gezamenlijke agendapunten.”

EXTRA OGEN

Lucien neemt als directeur een centrale rol in binnen zijn school. Hij stuurt twee teamleiders en een team van onderwijsondersteunend personeel aan. Hij vertrouwt blind op hun expertise en kennis en gaat ervan uit dat dingen die moeten gebeuren, ook daadwerkelijk gebeuren. Tussentijds wordt geëvalueerd en bijgestuurd.

Het jongerenwerk kent hij uit zijn verleden. Ook wat hun inzet betreft, luistert hij naar de geluiden uit zijn team dat de

“Ik vind het heel waardevol dat wij jongerenwerkers in huis hebben. Zij zijn in staat jongeren op een juiste manier te benaderen en begrijpen. Ook op afstand.”

meerwaarde ervan duidelijk ziet. Op dit moment is R-Newt-teamleider Jeroen van Baardewijk actief binnen de school. Lucien: “Ik vind het heel waardevol dat wij jongerenwerkers in huis hebben. Zij zijn in staat jongeren op een juiste manier te benaderen en begrijpen. Ook op afstand. Ze zien beweging in de wijk, op school en erbuiten. Bij ongewenst gedrag spelen zij bovendien een belangrijke rol richting ouders, het sociaal wijkteam en andere partners.”

SAMENWERKING VMBO-SCHOLEN

De exacte rol die R-Newt binnen de school speelt en kan spelen, is voor Lucien nog niet helemaal duidelijk. Vanuit de pilot R-Newt@school wil hij de samenwerking

daarom verstevigen en een vervolg geven op basis van concrete afspraken. Hij vertelt: “R-Newt levert nu een soort basisinzet, wat mij betreft moet die hetzelfde zijn voor alle vmbo-scholen in Dordrecht. Hierbij kan iedere school zijn eigen specifieke wensen afstemmen. Mooi als we dit kunnen vormgeven in samenspraak met de gemeente. En de andere scholen uiteraard!”

EIGEN LOCATIE JONGERENWERK

Naast het verbreden van het draagvlak voor het jongerenwerk ziet Lucien nog een uitdaging: een eigen locatie voor de jongerenwerkers. “Ik vind het niet goed dat het jongerenwerk zich nu binnen de muren van de school moet vestigen. Hier moeten we als scholen met de gemeente over in gesprek, wat mij betreft is een eigen locatie voorwaardelijk om succesvol te zijn!”

ROL VAN DE GEMEENTE

Na de zomer wordt de samenwerking geconcretiseerd. Om alle scholen aan te laten sluiten, ziet Lucien voor zich dat hiervoor een lobby plaatsvindt, waarbij wellicht ook bestuurders betrokken moeten zijn.

“Ik zie de begeleiding en signalering van problematiek bij jongeren als een maatschappelijk probleem, waarin de gemeente moet investeren en faciliteren. Er is tenslotte sprake van een win-winsituatie: R-Newt werkt preventief en intensief samen met andere partijen, zoals de wijkagent, de school en toezichthouders.

“Wat mij betreft moet de inzet van het jongerenwerk voor alle vmbo-scholen in Dordrecht hetzelfde zijn. Mooi als we dit kunnen vormgeven in samenspraak met de gemeente.”

“Ik zie de begeleiding en signalering van problematiek bij jongeren als een maatschappelijk probleem, waarin de gemeente moet investeren en faciliteren.”

Dit levert in de toekomst een voordeel op, want hun inspanningen leiden tot minder problematische situaties. Het convenant Veilig om de school is hier het uitgangspunt. Hierin staan overeengekomen afspraken over het voorkomen en bestrijden van overlast, vandalisme en ander crimineel gedrag en het creëren van een (sociaal) veilig klimaat op en rondom het voortgezet onderwijs in Dordrecht”, stelt hij.

GEBREK AAN CONTEXT

Binnen het Insula Collega zou Lucien de jongerenwerkers graag een vaste plaats bieden in zijn team. Ze bieden de noodzakelijke handjes, buiten én in de klas. Echte succesverhalen heeft hij tot nu toe nog niet gehoord. Hij geeft aan dit wel te willen, omdat hij zo zijn beeldvorming scherp kan houden. Bovendien bieden deze verhalen hem de mogelijkheid om de resultaten zichtbaar te maken over de totale breedte van de school. Hiermee wil hij het jongerenwerk meer stevigheid geven, waardoor de inzet zichtbaarder wordt. Lucien: “De gemeente is deels debet aan deze onzichtbaarheid. Er is niet goed gebriefd wat er nu van het jongerenwerk verwacht wordt. Het verhaal ontbreekt, net als het plan. Overigens geldt dit ook voor de informatievoorziening naar de scholen. Ik heb niet duidelijk gehoord wat ik nu van de inzet mag en kan verwachten, er is geen context. Ik wil graag objectief blijven en mijn mening baseren op feitelijke waarnemingen, maar dat is een behoorlijke uitdaging zo!”

**R-
NE
WT** | @SCHOOL